

Kapitola 6

Jak jsem se ožral

Vážení televizní Bakaláři,

Posílám vám příspěvek do vašeho pořadu na téma "Jak jsem se ožral". Hned úvodem musím přiznat, že alkohol byl mou oblíbenou pochutinou už od jinošského věku. Ani můj dětský vztah k opilcům nebyl jednoznačně negativní. Přestože oficiální teze i školní osnovy tvrdily, že opilí lidé jsou škaredí a společnost je nemá ráda, pro mne bylo setkání s rozumně podnapilým člověkem, v mém mladém věku povětšinou jen při rodinných oslavách, příjemným zpestřením, díky povinné školní docházce, často jednotvárného života.

Už ve vlastní rodině, když se otec čas od času vracel od svých společenských povinností zpět k rodinnému krbu lehce potácivým krokem s lihovým dechem a pozoruhodnou deklamací se mne třikrát po sobě ptal, co bylo nového ve škole, pochopil jsem, že alkohol je mocný čaroděj. Sousedka – výčepní paní Pelikánová, trpěla rovněž nemocí z povolání a během svých tankovacích dnů, kdy si rutinově doplňovala hladinu animální energie, byla vůči svému okolí roztomile usměvavá a vůči svému jedinému synovi velice tolerantní. Bohužel, špatným příkladem neúměrné spotřeby alkoholu byl jiný soused – pan Wolf, který se několikrát týdně navracel hlučně z hospod ve zbědovaném stavu a svůj pijácký splín si pak slyšitelně vybíjel na manželce a svých třech dětech.

Poprvé jsem se trochu připil na velikonoce 1973, kdy můj jedenáctiletý organismus ve vývoji náležitě nezpracoval několik malých dávek bílého vína, které mi bylo, jako malému šmigrustníkovi, nabídnuto na některých mých zastávkách.

Vyvrálejší přístup k alkoholu jsem projevil ve věku 14 let na svatbě mého bratrance, kde jsem porvé neoficiálně hrál s jakousi místní kapelou a jako hudebník jsem musel v rámci zachování prestiže, předvést i grif vyprazdňování půlek s domácí slivovicí.

Mým životním osudům se záračně vyhnulo poetické období Alpy a jablek nezralých (kombinace jablečného vína s francovkou tvořila prý pozoruhodný long drink "Alpský ryzlink") a opravdu seriózně jsem začal pít až vlastně pivo.

Na střední škole i v místě bydliště jsem byl považován za slušného hochu, který se nefláká po nocích, vychovaně zdraví své vážené sousedy a má velmi dobré studijní výsledky. Byla to pověstná z nouze ctnost. Moje introvertní povaha mi zabraňovala účastnit se třídních posezení v denním baru Alík pod taktovkou opilce Kučery, můj extrémně mladistvý vzhled v biologickém věku 17 let zase docházet s teoreticky neplatným průkazem totožnosti do výčepů a pokoušet tam dobrá srdce hostinských.

Situace se radikálně změnila, když jsem se na jaře 1980 seznámil s kolegou Pastrňákem. Ten, ač o plných 19 měsíců mladší, díky svým četným pivním zkušenostem, se stal mým prvním průvodcem, učitelem bohémského života a Řekem Zorbou v jedné osobě. Jelikož bylo značně náročné a navíc trestně postižitelné falšování údajů v občanském průkazu, Pastrňák si nápaditě přepsal rok svého narození na školní legitimaci z roku 1963 na rok 1961, což mu tenkrát kupodivu umožnilo nelegální popíjení piva v mnoha výčepech. Má, lihem neamortizovaná nervová soustava nebyla tenkrát přivyklá na větší množství etylu, takže mými prvými žalostnými výkony bylo vypití maximálně tří dvanáctistupňových piv. Nejvíce v této době protestoval žaludek. Již při třetím půllitru nastalo nebezpečné lechtání v krajině břišní, které bývalo vždy umocněno pozoruhodnou rotací hlavy, když jsem si po příslušné pitce naivně lehl do postele. Zazdění tuzemského rumu do několika piv bylo pro

mne aktem hodným bobříka odvahy. Po polknutí inkriminované lihoviny jsem vždy musel na několik vteřin vyřadit z provozu čichový aparát, aby aromatická esence nepodařeně zušlechťených krmných brambor nepřístojně nepodráždila už tak napjaté útroby. V této počáteční etapě svého pití jsem i často zvracel. Nerad, ale přece. Nešťastným rodičům jsem pozvracel byt, mé tehdejší přítelkyni zahradu u chaty. Trénink byl drastický, ale nakonec přinesl vytoužené výsledky.

Během let jsem si vypěstoval potřebnou výdrž a mí hrdinové z dob mých začátků, kteří byli v hospodě na posezení schopni urazit 10 – 15 kusů, již v mých vyspělejších očích ztráceli své magické fluidum. Snesl jsem dokonce více než můj instruktor Pastrňák, kterého jsem musel párkrát osobně dovléci z hospody na stanici MHD. Miloval jsem pivo a s alkoholem, který tento nápoj v malém množství obsahoval jsem měl podepsán pakt o neútočení.

V mém životě však chyběla jedna rozporuplná, ale přitom nejspíš nutná zkušenost – pořádně se ožrat. Z víceméně vědeckého hlediska mne zajímaly figurky těžce nalomených ožralů, připomínající Voodoo Zombie, kteří se zdánlivě bez cíle potáceli nočním městem klopýtaje o obrubníky věčně úzkých chodníků, někdy dokonce odevzdaně ležící před vchodem do zapovězené hospody. Fascinovaly mne jejich selhání komunikace s okolím, astrální cestování, kdy se bez použití vlastní vůle ráno druhého, případně desátého, dne probudí na úplně jiném, neznámém místě, hltal jsem historky svých chlastu znalejších kolegů, kterým se poštěstilo strávit noc v nejdražším ostavském hotelu – na záchytné protialkoholní stanici. A stejně jako v řádném životě nezbytného - sníženého – druhého stupně z mravů jsem se dočkal až těsně před ukončením své čtrnáctileté návštěvy školních institucí (za násilné napadení školnice), na mou první (a dosud poslední) zkušenost na bláto opilého individua jsem si musel počkat až do dne svých 25. narozenin.

Onoho 6. března 1987 jsem u příležitosti oslavy svého význačného jubilea naplánoval skromné posezení s přáteli v petřkovické pivnici U Blechy. Slavil jsem, pravda, už několik dní, přesto jsem se těšil na řádně natočený Zlatovar a levné pivní chuťovky. Sešlo se nás tam tenkrát asi 15, všichni výkonní pivaři a členové B.CH.Š. Celý podvečer probíhal v přátelské atmosféře. Přijal jsem od svých podřízených mnoho recesních darů a gratulací a společně jsme se věnovali živé klubové činnosti a s tím spojené pozvolné likvidaci sklepních zásob dotyčného podniku. Jako každoročně jsme kolektivně rozesílali blahopřejné pohlednice jubilujícím pivovarům. Vzbudilo všeobecné veselí, když jsme s jedním z bratrů na pohlednicovou ilustraci pohádkových loupežníků sedící u vatry připsali text: “představenstvo pivovaru Ostravar při výrobní poradě”, a když jsme na barevnou fotografii vázy s květinami druhé pohlednice doplnili legendu, že se jedná o pivoňky a pro jubilující pivovar Prostějov připojili vlastní verš: “Prostějovský Ječmínek chutná nejlíp z holínek”.

Samozřejmě došel čas i na hudební produkci. Vytáhli jsme kytary a geniální bubeník Richard uvedl do pohotovostní polohy svůj mobilní bicí nástroj odborně zvaný “congo”. Hlučné písně měly kupodivu úspěch u celého osazenstva lokálu a občas se k našim pivem vyšlechťeným tenorům přidával kontrapunktický bas přítomných havířů relaxujících po odpolední šichtě. Na našem bohatě prostřeném stole se vedle orosených škopků, chlebičků a jednohubek počaly objevovat i štamprle s čirou, po lese vonící tekutinou, což byla předzvěst akutně hrozícího lihového nebezpečí.

Kolem desáté hodiny večerní jsme opouštěli útulný interiér Blechy a já byl po devíti vypitých dvanáctkách a dvou borovičkách i přes svou dobrou náladu zralý na zasloužený nocleh.

Něco však bylo ve vzduchu. Náš pěvecký sbor pokračoval ve svých motetech a invenčních kánonech i pod okny spících spořádaných občanů Petřkovic a bubeník Richard, který se často projevoval agresivní opicí, celou cestu na zastávku městského autobusu č. 56 hlasitě sprostě nadával a kopal před sebou, střídavě po chodníku a vozovce, nešťastné congo. Řízením zlomyslného osudu se naší trestné výpravě neuváženě postavil do cesty pomocník stráže VB s německým ovčákem (více hlav – více rozumu). Došlo k vzájemné výměně komplimentů, která vygradovala, když se nepříčetný Richard na pomocníka rozeřval, že má doma dogu, která mu toho jeho podvraťáka za pět vteřin sežere.

Znal jsem velice důvěrně náměstí obce Petřkovice, takže jsem věděl, že stanoviště okrsku Veřejné

Nebezpečnosti se nalézá asi 50 metrů od místa incidentu.V puđu sebezáchovy, který pro onu noc fungoval zřejmě naposled, jsem volil zrychlený ústup zpět do ještě otevřené Blechy, naštěstí však zrovna přijížděl noční autobus a tak jsme s celou skupinou narušitelů opustili houfně horkou puđu nedobrovolně se probouzející vesnice.

A pak to už začalo. Alkohol v mém organismu, jehož účinek byl znásoben několikadenní spánkovým deficitem, počal rozvíjet své nevyzpytatelné účinky. Několik následujících hodin probíhalo v cyklech světlo – stín - tma.

Po stínové cestě linkovým autobusem a zřejmě i tramvají přichází ostré světlo v podobě rozzážené hospody U Rady, kde se usazujeme snad tři čtvrtě hodiny před zavíračkou. Za světla si ještě objedávám pivo, topolčanská Plzeň však po kvalitním Zlatovaru chutná jak pomyje, proto uvažuji o substitučním abusu. O pár stolů dál sedí kolega Budinský, kterému blahosklonně posílám velkého ruma, snad proto, že mám ještě stále narozeniny. Jako odpověď na mou štědrost přistává přede mnou po chvíli decovka s "čertem", což je nápaditá směs rumu a sladké griotky. Dryják chutná po kompotu, ale je velice zrádný a zejména v kombinaci s pivem či jiným alkoholem dokáže opravdu, jak již jeho trefný název napovídá, stáhnout jeho spotřebitele do žhavého opileckého pekla.

V jemném stínu vypíjím obsah sklenice a posílám Budinskému za odměnu další rum. Ten, jelikož je slušně vychovaný, opět rundu otáčí. Při další dávce severomoravského long drinku cítím ve své blízkosti pařáty lucipera a výheň destilačních kotlů.

U stolu se mnou sedí dva veteráni ze zdařilého petřkovického večírku. Vytahuji z tašky, která je plná dárků, poznámkový blok a maluji jakousi karikaturu a vtíp. Společně se pokoušíme veršovat a stále horší artikulací se vzájemně přesvědčujeme, jak je nám fajn.

Třetí čert. Vrávorám na špinavé záchody, ruch v hospodě mi splývá v duhově barevné čáry. Při zpáteční cestě si omylem sedám k jinému stolu, přítomní hosté jsou protivně střízliví a mají se mne legraci. Něco jim vysvětluji, ale není mi vůbec rozumět. Tma.

Po zřejmě jen několikaminutovém bezvědomí zvedám hlavu z politého ubrusu. Mí dva kumpáni stále ještě spí. Ještě je čas důstojně odejít po svých z dosud otevřené hospody. Energicky budím lotra po levici. Pojď, bratře. Vyvedu tě z Gomory!

Venkovní mrazivý vzduch zázračně vyrovnává tlaky v mé hlavě. Již mohu opět, svým způsobem, mluvit a cítím se být ve vyšší dimenzi. Se svým soukmenovcem si perfektně rozumím. Co na tom, že jsme dočasně ztratili schopnost komunikace s okolím. Jen ať se všichni naladí na naši promilovou hodnotu 3,15 a budeme zase kamarádi!

Za družného hovoru svorně nastupujeme do tramvaje. Pozitivně hodnotíme zdařilý večer a soucitně vzpomínáme na kolegova bratra, který musí kdesi ve Valašském Meziříčí pít hnusný Vsacan. Aniž bychom se verbálně domlouvali, společně vystupujeme u interhotelu Atom, kde však prokazatelně ani jeden z nás nebydlí. Následuje loučení, nekonečné objímání a přísliby na příští rok. Tma.

Celá ulice se se mnou kymácí a já nemohu přes všechnu snahu udržet přímý směr. Netuším vůbec, kde se nalézám. Zničehonic se proti mně rychle zvedá špinavý asfaltový chodník. Pobaveně pasivně sleduji neobvyklý úkaz a v zápětí od něj inkasuji prudkou ránu do obličeje. Studená betonová přišera se tlačí na mou tvář, ale i na zbytek mého opilého těla. Snažím se dlažbu odstrčit rukama a chvíli trvá než si uvědomím, že se nacházím v horizontální poloze. Pracně vstávám. Prekérní situace se ještě dvakrát opakuje. Pokouším si krýt při útoku chodníku nejzranitelnější orgány, ale mám po čertech pomalé reflexy. Tma.

"Konečná!!" Krátké rozsvícení. Někdo zrovna vyvolává mou bývalou spolužačku k tabuli. Nebo toto je už skutečně konec a já jsem na Druhé Straně.... Ne. To jen nervózní řidič tramvaje budí v terminální stanici dřímajícího opilce. Vratkým krokem přicházím ke stromům. Dobře. To je mariánskohorský park u náměstí a za pár minut už budu doma na svém milém sídlišti, kde mne věrně čeká osiřelá postel. Stromořadí však houstne a postupně se mění v les. Ne! To není domov! S hrůzou si uvědomuji, že jsem se opět ocitl na přívozské tramvajové smyčce a od Blechy mne dělí pouhé dva kilometry cesty. Naštěstí zázračně dobíhám vůz elektrické dráhy a opět usínám.

Probouzím se sám a vystupuji. Tohle je přece Hlavní Nádraží! Jsem zase zpátky v civilizaci a

intoxikovaný mozek začíná opět řádně pracovat.Ted' se ještě dostat do Mariánských Hor a jsem zachráněn.Už nikdy nebudu pít!Tma.

Nejsem si jistý,zda jsem se zrovna probudil,nebo jestli jsem už nějakou chvíli vedl konverzaci s člověkem na vedlejším sedadle.Je trochu tmavší pleti,zná moje jméno a domlouvá mi,at' už nikdy tolik nepiji.Divné.Raději vystoupím.Ocitám se na jakési opuštěné tramvajové stanici,nejspíš ve třetím ostravském obvodu.Ověřuji jízdní řád,chvilku trvá,než se tančící obraz čísel ustálí a pak zvedám k očím prázdné předloktí.Někdo mi ukradl hodinky!Instinktivně sahám do kapsy.I peněženka se čtyřmi stovkami je pryč!Dárky v tašce,včetně láhve přerovského Zubra (tenkrát se pod tímto názvem prodávala pouze tmavá jedenáctka)jsou zázrakem neporušeny.

A navíc se mi udělal na rtu opar.Ne.Není to opar.Je to rozbitý ret a teče z něj krev.Taky mám,po hmatu,nateklé oko a bolí mne i zápěstí.To se nám ta oslava vyvedla!

Za další hodinu doma ulehám,abych se ráno probudil s krutě rozbolavělou hlavou a morální kocovinou.Radost mi udělá i má vlastní sestra,ktará říká,že vypadám jako aljašský malamut. Na svůj pochybný výkon nejsem hrdý,ani statečný.Vzpomínám na mladšího spolužáka z Konzervatoře,ktará ve věku 17 let o velikonocích opilý zmrznu ve vražedné beskydské příkopě nebo na barmana z baru Bolero,ktará při podobném excesu ve dvacetistupňovém mrazu přišel málem o obě ruce. Prohlížím si blok a naše opilecké výplody.Básničky ani obrázky nedávají žádný smysl,navíc hieroglyfické písmo je takřka nerozluštitelné.Již neobdivuji podivuhodná dobrodružství individuí alkoholem zbavených vlastní vůle a vyššího myšlení.Jsem nadlouho poučen!

Třetího dne usedám k vyřezávanému stolu restaurace Staročech a kajicně si objednávám pivo.Kapalina v půllitru ožívá a upírá na mne němý,vyčítavý pohled.Ano,Pivo,máš pravdu.Chybil jsem.Vědomě jsem z tebe extrahoval pouze tu nej povrchnější složku a neocenil jsem komplexnost tvé ušlechtilé osobnosti.Navíc jsem ti byl sprostě nevěrný s jinými chlasty a málem jsem se upsal čertu vlastním jaterním enzymem.Ale vím,že ty jsi šlechetná a spravedlivá a já ti při tvých posvátných jednotkách hořkosti slibuji,že nyní více než dosud tě budu velebit a uvědoměle konzumovat a šířit celou svou nicotnou,leč o to zapálenější bytostí,tvou zaslouženou nadpozemskou slávu.

Pak jsme se na usmířenou políbili.Toho roku byl U Staročecha skutečně vynikající Radegast.

P.S. Vyberete-li si můj námět ke zfilmování do Vašich televizních Bakalářů,obsad'te,prosím,do hlavní role nějakého známého herce kladných rolí,aby byla dodržena hlavní myšlenka případné inscenace a můj záměr ukázky spontánního úkroku na scesti.

(vtipy "pivní utopie" a "2x nevstoupíš") (VS "Stupně a procenta")